

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Бууцагаан сумын Засаг даргын 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: БНА-2019/6/СТА-ТТЗ

Баянхонгор
2019 он

Тэргүүлэх аудитор: Б.Мөнхбат

Утас: 99007576   Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Д.Цэцэгмаа

Утас: 88089024   Цахим хаяг: tsetsegmaadam@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: А.Цээням

Утас: 99442140   Цахим хаяг: tseenyama@audit.gov.mn

Цахим хуудас: www.audit.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт

Агуулга	
1	Аудитын гэрчилгээ 3
2	Аудитын тайлан 5
2.1.	Оршил 5
2.2.	Аудит хийх үндэслэл, зорилго, талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага 5
2.3.	Аудитын явцад мөрдсөн бодлого, журам, арга зүй, шалгуур үзүүлэлт 6
2.4.	Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүйн орчин 6
2.5.	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналттай холбоотой хүчин зүйлсийн үнэлгээ 8
2.6.	Төлөвлөлтийн шатанд тодорхойлсон эрсдэл, түүнийг үнэлсэн байдал..... 9
2.7.	Материаллаг байдлын суурь сонгосон үндэслэл, тайлбар 9
2.8.	Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн..... 9
2.8.1	Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагад хийсэн аудитын дүнгийн талаар 10
2.8.2	Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн шатанд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүнгийн талаар..... 12
2.8.2.1	Зөвлөмж өгөхөөс бусад хэлбэрээр шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчилтэй асуудал: 13
2.8.2.1	Төлбөрийн акт тогтоосон зөрчилтэй асуудал: 13
2.9.	Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал . 13
2.10.	Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга 13
2.11.	Шилэн дансны мэдээлэл 14
2.12.	Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга 14
2.13.	Санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар илэрсэн зөрчлийн нэгтгэл: 14
2.14	Санал дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэл..... 15
3	Менежментийн захидал..... 16
4	Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан 17

1 Аудитын гэрчилгээ

**БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

64101 Номгон, Баянхонгор сум
Утас, факс 70-44-25-84
E-mail: bayankhongor@audit.gov.mn

2019.03.22 № 2/144
танай _____ -ны № _____ -т
Г Аудитын гэрчилгээ Г

Г БУУЦАГААН СУМЫН ЗАСАГ
ДАРГА Ж.АЛТАНЦЭЦЭГ ТАНАА Г

Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 18 дугаар зүйлийн 18.2, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу Бууцагаан сумын Засаг даргын 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон санхүүгийн тайлан, тодруулгад санхүүгийн тайлангийн аудит хийв.

Зөрчилгүй санал дүгнэлт

Бууцагаан сумын Засаг даргын 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт болон мөнгөн гүйлгээний тайланг материаллаг зүйлсийн хувьд Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль болон холбогдох стандартад нийцүүлж, Сангийн сайдын баталсан бодлого, журам, зааврын дагуу үнэн, бодитой, шударга илэрхийлсэн тул зөрчилгүй санал дүгнэлт гаргаж байна.

Санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартад нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, зааврын дагуу гүйцэтгэсэн. Эдгээр нь санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийллээс ангид эсэх талаар үндэслэлтэй баталгаа олж авах зорилгоор аудитыг төлөвлөж, гүйцэтгэхийг шаарддаг.

Аудитаар Бууцагаан сумын Засаг даргын 2018 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, тодруулга дах үлдэгдэл, ажил гүйлгээний дүн хэмжээ болон илчлэл тодруулга, тус байгууллагад мөрдөж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, бүртгэл хөтлөлт, програм хангамж, дотоод хяналтын систем болон удирдлагын хийсэн томоохон тооцооллыг шалгаж, аудитын санал дүгнэлтийг дэмжих нотлох зүйлсийг хангалттай цуглуулсан.

C:\Users\Dell\Desktop\Бууцагаан ТЕЗ гэрчилгээ.docx

2519279

Бидний хийсэн аудит тус санхүүгийн тайлан, тодруулгад санал дүгнэлт өгөх хангалттай, зохистой үндэслэлийг бүрдүүлсэн бөгөөд аудитын дүнд үндэслэсэн санал, зөвлөмжийг аудитын тайланд тусгасан болно.

Үүрэг хариуцлага

Бууцагаан сумын Засаг дарга нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн дагуу тайлант хугацааны санхүүгийн тайлан, тодруулгыг Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандарт болон холбогдох бусад стандарттай нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу бэлтгэж, тайлагнах үүрэгтэй.

Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартын дагуу аудит хийж, жилийн эцсийн санхүүгийн тайланд санал дүгнэлт өгөх нь төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Б.МӨНХБАТ

C:\Users\Dell\Desktop\Бууцагаан ТЕЗ гэрчилгээ.docx

2 Аудитын тайлан

2.1. Оршил

Бууцагаан сумын Засаг даргын 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүн, дүгнэлтийг төсвийн төвлөрүүлэн захирагч сумын Засаг дарга Ж. Алтанцэцэгт танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд үйлчлүүлэгчийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын системд хийсэн үнэлгээний тойм, аудитын явцад илрүүлсэн гол зүйлс, гаргасан шийдлүүд, анхаарал хандуулахуйц залруулаагүй материаллаг болон материаллаг бус алдаа зөрчлийн талаарх тайлбар, тодруулга зэрэг аудитын үр дүнгийн талаарх тайлбар, тодруулга, аудитын санал дүгнэлтийн хэлбэр, түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан тэмдэглэв.

Аудитын дүнд үндэслэсэн үйлчлүүлэгчийн нягтлан бодох бүртгэл, тайлагнал, дотоод хяналтыг боловсронгуй болгох зөвлөмжүүдийг Менежментийн захидалд тусгасан болно.

Дараагийн заалтад аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг батлагдсан ангилал, үзүүлэлтээр бэлтгэж оруулав.

2.2. Аудит хийх үндэслэл, зорилго, талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага

Бид Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 15.2, 18 дугаар зүйлийн 18.2, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2,3-д заасны дагуу Бууцагаан сумын Засаг даргын 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болгосон санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бууцагаан сумын Засаг даргын 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэл Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн гаргасан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, заавар, журмын дагуу үнэн зөв, шударга илэрхийлэгдсэн эсэхэд дүгнэлт өгөх нь энэхүү аудитын зорилт байв.

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв, бодитой бэлтгэх үүрэгтэй.

Харин тухайн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлийг дээрх хууль болон бодлого, журмын дагуу материаллаг алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлсэн эсэхэд санал дүгнэлт өгөх нь Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

Аудитыг 2019 оны 03 дугаар сарын 11-нээс 2019 оны 03 дугаар сарын 20-ны хооронд гүйцэтгэж, аудитын тайланг 2019 оны 03 дугаар сарын 22-ны өдөр эцэслэн баталгаажуулж, Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид хүргүүлэхээр төлөвлөн, БНА-2019/06/СТА-ТТЗ

Баянхонгор аймаг дахь төрийн аудитын газрын ахлах аудитор А.Цээням хариуцаж хэрэгжүүлэв.

Бууцагаан сумын Засаг даргын 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Баянхонгор аймаг дахь төрийн аудитын газарт 2018 оны 12 дугаар сарын 20 -ны өдрийн 2/267 тоот албан бичгээр 2019 оны 3 дугаар сарын 05-ны өдөр ирүүлсэн байна.

2.3. Аудитын явцад мөрдсөн бодлого, журам, арга зүй, шалгуур үзүүлэлт

Аудитын явцад АДБОУС, АОУС, нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн бусад зарчимд тулгуурласан төрийн аудитын байгууллагын санхүүгийн тайлангийн аудитын талаарх бодлого, арга зүйг мөрдөж ажиллав.

Дээрх стандарт, зарчимд нийцүүлж Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Төрийн аудитын байгууллагаас санхүүгийн тайланд аудит хийх журам, түүнд тусгасан үе шатны ажлыг гүйцэтгэж, холбогдох ажлын баримт материалаар баталгаажуулсан болно.

Аудитын үйл явц, үр дүнг АДБОУС, АОУС-ын дагуу шат шатны чанарын хяналт хийж баталгаажуулсан болно.

Аудитыг дээрх бодлого, арга зүйд нийцүүлэн төлөвлөлтийн шатанд баталсан аудитын төлөвлөгөө, хөтөлбөрийн дагуу явуулав.

Аудит хийхэд Нягтлан бодох бүртгэлийн нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчмууд, УСНББОУС, Төсвийн тухай хууль болон Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийг гол шалгуур болголоо.

2.4. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүйн орчин

Бид аудитын төлөвлөгөө, хөтөлбөрийн дагуу байгууллагын үйл ажиллагаа, түүний гадаад дотоод орчны талаар шаардлагатай хэмжээнд судалж, тэдгээрийн үр дүнг аудитад ашигласан.

Бууцагаан сумын Засаг даргын талаарх ерөнхий мэдээллийг аудитыг төлөвлөх үе шатанд шинэчлэн баримтжуулж, А101 маягтаар баталгаажуулсан болно.

Эрхэм зорилго:

Бууцагаан сумын Засаг дарга нь “ 2018 онд эх нутаг, уул усаа шүтэж төрийн хуулиа дээдэлсэн эрүүл, оюунлаг, бүтээлч, чинээлэг иргэнтэй байгаль орчины тэнцвэрт байдлыг хангахуйц дэд бүтэц, жижиг дунд үйлдвэр үйлчилгээ, аялал жуулчлал эрсдэлгүй эдийн засагтай бүс нутгийнхаа хөгжил хандлагыг тодорхойлсон жишиг сум болно” гэсэн эрхэм зорилгын дор үйл ажиллагааны чиглэл зорилтоо тодорхойлон ажиллажээ.

Үйл ажиллагааны чиглэл:

Бууцагаан сумын Засаг даргын үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ. Үүнд:

- Төрийн үйлчилгээг иргэдэд түргэн шуурхай хүнд суртал чирэгдэлгүй хүргэж, иргэд эрүүл аюулгүй орчинд амьдрах тэдний амьдрал ахуйг сайжруулах үүднээс шинээр ажлын байруудыг бий болгож орлогыг нь нэмэгдүүлэх төрөөс үзүүлэх үйлчилгээ чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлэхэд оршино гэсэн зорилт дэвшүүлэн доорх ажлыг хийж гүйцэтгэсэн байна. Үүнд:

- Манай сум халдварт өвчингүй сум болох зорилт тавьж УБ хотоос эрүүл мэндийн лабораторийн шинжилгээний нарийн мэргэжлийн эмч нарын баг ирж 124 иргэний элэгний үйл ажиллагаа, бөөрний үйл ажиллагаа, цусны ерөнхий шинжилгээнд хамруулж ЭХО, дотор, зүрх судасны үзлэг, оношлогоо зохион байгуулсан.

- Багийн төвүүдийг эрчим хүчээр хангах ажлыг эхлүүлсэн

- Сумын хуучин сургууль, дотуур байрыг дулаанаар хангаж 70 гаруй иргэнд амьдрах болон ажлын байрны зориулалтаар олгосон

- Онцгой байдлын тусгай ангитай болов.

- Махны үйлдвэр ашиглалтад оруулж сумын малчдын малыг өндөр үнээр борлуулав.

- Төвийн 04 шугамын АСС утсыг СИП-ээр сольж хүчдэл уналтыг багасгасан зэрэг ажлуудыг хийж 2018 оны зорилгоо биелүүлэв.

Бууцагаан сумын Засаг даргын удирдлага төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хувьд дараах хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын хүрээнд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагааг эрхлэн гүйцэтгэж байна. Үүнд:

- Төсвийн тухай хууль
- Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль
- Шилэн дансны тухай хууль
- Монгол Улсын 2018 оны Төсвийн тухай хууль
- Захиргааны ерөнхий хууль
- Засаг захиргаа нутаг, дэвсгэрийн нэгж түүний удирдлагын тухай хууль

Тайлант хугацаанд дээрх бодлого, журамд томоохон шинэчлэлт, өөрчлөлт гараагүй болно.

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн эрхлэх асуудлын хүрээний 8 байгууллага, 2 тусгай сан нэгж 2018 оны санхүүгийн тайландаа аудит хийж баталгаажуулахаас 10 байгууллага аудитад хамрагдсан байна.

Төрийн аудитын байгууллагаас Бууцагаан сумын Засаг даргын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагад санхүүгийн тайлангийн аудит хийсэн хэлбэрийг дараах хүснэгтээр үзүүлэв.

№	Байгууллагын ангилал	Санхүүгийн тайлангийн аудит хийсэн хэлбэр				
		Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрлэсэн	Итгэл үзүүлсэн	Гэрээгээр хийлгэсэн	Аудитад хамрагдаагүй
1	Төсвийн шууд захирагч	5	3	-	2	-
	Дүн	5	3	-	2	-

2.5. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналттай холбоотой хүчин зүйлсийн үнэлгээ

Бид санхүүгийн тайланд материаллаг алдаа байхгүй гэдгийг нягтлах үүднээс үйлчлүүлэгчийн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналтыг шаардлагатай гэж үзсэн хэмжээгээр дахин хянасан. Энэ нь материаллаг алдаа гарахаас хамгаалах ёстой гол бодлого, хяналтуудыг тодруулах, судлах зорилготой юм.

Бууцагаан сумын Засаг даргын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг Сангийн яамнаас авч хэрэгжүүлж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын шинэчлэлт, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

Бууцагаан сумын Засаг даргын санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаанд ашиглаж байгаа бүртгэл мэдээллийн технологи, бүртгэл мэдээллийн системийн үйл ажиллагаатай танилцан түүний нарийн төвөгтэй байдлыг үнэлэхэд 41 буюу мэдээллийн технологийн мэргэжилтнийг аудитад татан оролцуулах шаардлагагүй гэж үзсэн тул аудитыг томилогдсон баг гүйцэтгэлээ.

Бууцагаан сумын Засаг даргын санхүүгийн тайланг бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн Засгийн газрын санхүүгийн "Э-тайлан" программ хангамж ашигладаг байна.

Бууцагаан сумын Засаг даргын дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд дунд гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн шатанд дахин хянахад дотоод хяналт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

Бууцагаан сумын Засаг даргын эрхлэх асуудлын хүрээний харьяа байгууллагын санхүүгийн тайланд хяналт шалгалт хийгээгүй харин Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтэд аймгийн Засаг даргын дэргэдэх Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын албанаас хяналт шалгалт хийсэн байна.

2.6. Төлөвлөлтийн шатанд тодорхойлсон эрсдэл, түүнийг үнэлсэн байдал

Аудитын явцад Бууцагаан сумын Засаг даргын бэлтгэсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэл нь материаллаг хэмжээний алдаатай илэрхийлэгдээгүй гэсэн үндэслэлтэй нотолгоо олж авахын тулд байгууллагын гадаад дотоод орчин, дотоод хяналтыг судалж, санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлантай холбоотой эрсдэлтэй асуудлыг илрүүлж, үнэлсэн.

Аудитыг төлөвлөх үе шатанд эрсдэлийн үнэлгээний урьдчилсан горим хэрэгжүүлэн 4 эрсдэлтэй асуудал тодорхойлж, эрсдэлийн үнэлгээний дүнд үндэслэн 4 асуудалд нарийвчилсан горим сорил хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж баталгаажуулсан болно.

Аудитын чиглэл тус бүрд хамаарах илрүүлсэн эрсдэлийн жагсаалт, түүний үнэлгээг Б301 маягтаар, эрсдэлтэй асуудлыг сорих аудитын горим, сорил, түүнийг баримтжуулах, нотлох зүйлс цуглуулах арга зүйг Б401, Б402 маягтаар тус тус баримтжуулав.

2.7. Материаллаг байдлын суурь сонгосон үндэслэл, тайлбар

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 1320, АОУС 320-ын дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгов.

Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлыг материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нэгтгэсэн санхүүгийн тайлангийн хувьд байгууллагын нийт зардлыг суурь үзүүлэлт болгон сонгох нь зохимжтой гэж үзсэнтэй холбоотой юм.

Бууцагаан сумын Засаг даргын 2018 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 5611370,9 мянган төгрөг бөгөөд түүний 1 хувь болох 56113,7 мянган төгрөгөөр материаллаг байдлыг тодорхойлж, баталгаажууллаа.

Аудитыг төлөвлөх үе шатны материаллаг байдлын түвшинг Б201, аудитыг гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлын түвшинг В401 маягтаар тус тус баримтжуулан баталгаажуулав.

2.8. Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн

Аудитын явцад хэрэгжүүлэх горим сорилыг төсвийн шатлалд хамаарах байгууллага, нэгж тус бүрээр төлөвлөж хэрэгжүүлсэн бөгөөд аудитын дүн, дүгнэлтийг нэгтгэсэн байдлаар үнэлж, гаргалаа.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар хөндөгдсөн материаллаг биш боловч цаашид санхүүгийн тайлан, тодруулгад материаллаг хэмжээгээр нөлөөлж болзошгүй зарим асуудлыг толилуулж байна.

Бууцагаан сумын Засаг даргын болон төвлөрүүлэн захирагчийн эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагын 2018 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар төсвийн шууд захирагчийн хэмжээнд 5 байгууллагын тайланд зөрчил илэрч 13947,5 мянган төгрөгийн төлбөрийн акт , 82925,3 мянган төгрөгийн зөрчил арилгах 4 заалт бүхий зөвлөмж өгсөн ба мөн 3 байгууллагын санхүүгийн тайланд 50627,3 мянган төгрөгийн алдаа илэрч аудитын явцад залруулсан байна.

Аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчилтэй асуудлыг хэрхэн ангилж, шийдвэрлэсэн байдлыг энэ тайлангийн 2.13-т нэгтгэсэн байдлаар үзүүлэв.

Асуудлыг өмнөх түвшинд хийсэн аудитын явцад гарсан асуудал, төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд аудит хийх явцад түүвэрт хамрагдсан асуудлаас илэрсэн асуудал гэсэн ангиллаар үзүүлэв. Үүнд:

2.8.1 Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагад хийсэн аудитын дүнгийн талаар

Асуудал 1: Бууцагаан сумын ЕБС нь 2018 оны 6 сард 23 ажилтны цалин, амралтын цалингаас даатгуулагчийн төлөх НДШ-ийг 11 хувиар тооцоогүй тус тус 211,2 мянган төгрөгийг суутган авч, цалинг НДХ-т 6,7-р сард хувааж мэдээлснээс шимтгэлийн 1636,3 мянган төгрөгийг дутуу суутгасан байна.

Шийдэл: Төлбөрийн акт тогтоосон

Асуудал 2: Бууцагаан сумын ЕБС батлагдсан орон тоог батлагдсан орон тооноос 3 орон тоогоор илүү ажиллаж 19544,8 мянган төгрөгийн цалин олгож 15900,0 мянган төгрөгийн цалин нийгмийн даатгалын шимтгэлийг бусад зардлаас шилжүүлэн зарцуулсан ч төсвийн хэлбэлзлийг засаагүй байна.

Шийдэл: Зөвлөмж өгсөн

Асуудал 3: Бууцагаан сумын ИТХ нь олон нийтийн байцаагч Б.Пүрэвдоржийн цалингийн мэдээллийг санхүүгийн программд даатгуулагчийн төрлийг буруу сонгож НДШ-ийг даатгуулагчаас сар бүр 2 хувиар тооцон суутгаснаас цалингаас 2018 онд шимтгэлийн 230,2 мянган төгрөгийг дутуу, цалингийн ашгийн 10,2 мянган төгрөгийг илүү суутгасан байна.

Шийдэл: Төлбөрийн акт тогтоосон

Асуудал 4: Бууцагаан сумын ИТХ 2018 оны 12-р сарын НДХ-т 3 ажилтаны цалинг тооцсон цалингаас 256,0 мянган төгрөгөөр илүү мэдээлж, НДШ-ийн төлөлтийн тайлан буруу илэрхийлэгдэж оны эцэст үлдэгдэлгүй байхад санхүүгийн тайлангаар 58,9 мянган төгрөгийн авлагатай гарсан байна.

Шийдэл: Зөвлөмж өгсөн

Асуудал 5: Бууцагаан сумын Цэцэрлэг нь 2018 оны 8-р сард нягтлан бодогч санхүүгийн програмд 9-р сарын орлого 518.3 мянган төгрөгийг орлого авч зарлага гаргасан байхад няравын дээрх материалыг 9-р сард орлого авч зарлагыг гаргаснаас давхардаж мөнгийг Мөнхийн хүч ХХК-д илүү шилжүүлсэн байна. Мөн 2018 оны 12-р сард харилцах данснаас цалинд 63.0 мянган төгрөгийг илүү шилжүүлж авлагаар тайланд тусгаагүй байна.

Шийдэл: Төлбөрийн акт тогтоосон.

Асуудал 6: Бууцагаан сумын Цэцэрлэг нь 2018 оны 6 сард 5 ажилтны цалин, амралтын цалингаас даатгуулагчийн төлөх НДШ-ийг хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээгээр тооцон хязгаарлалт хийснээс НДШ-ийн 212,2 мянган төгрөгийг дутуу суутгасан, их эмч Д.Оюунгэрэлд ЗГ-ын 90-р тогтоолын нэмэгдэл 54,5 мянга, багш А.Номин-Эрдэнэд шийдвэргүйгээр зэргийн нэмэгдэл 60,0 мянган төгрөгийг олгосон байна

Шийдэл: Төлбөрийн акт тогтоосон.

Асуудал 7: Бууцагаан сумын СХС-аас зээл авсан иргэдийн зээлийн гэрээ, зээлдэгчийн хувийн хэргээс зээлийн эргэн төлөлтийн хуваарийн дагуу төлсөн эсэхийг тулган шалгахад 11 зээлдэгч зээлийн гэрээний үүргээ биелүүлээгүй санд 11160.5 мянган төгрөгийг төвлөрүүлээгүй байна.

Шийдэл: Төлбөрийн акт тогтоосон.

Асуудал 8: Бууцагаан сумын ЗДТГ нь Л.Болдбаатарын ндш-г 291.6 мянган төгрөгөөр дутуу мэдээлж 67.0 төгрөгийн шимтгэлийг төлөөгүй байна.

Шийдэл: Төлбөрийн акт тогтоосон.

Асуудал 9: Бууцагаан сумын ЗДТГ нь Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зардлаас 4.9 сая төгрөгийг зориулалт бусаар, 45.0 сая төгрөгийг анхан шатны баримтгүй гүйлгээ хийсэн, "Буянт богдын хишиг" хадгаламж зээлийн хоршоотой тендер зарлаагүй 15.0 сая төгрөгөөр гэрээ байгуулж 10.0 сая төгрөгийг олгосон байна.

Шийдэл: Зөвлөмж өгсөн

Асуудал 10: Бууцагаан сумын ЗДТГ нь Сургуулийн хичээлийн байр, спорт заалны халаалтын системийг шинэчлэх засварын ажлын магадалшгүй ажил, хяналтын зардал 2275.0 мянган төгрөг, байгаль орчины барьцааны мөнгөнөөс 949.3 мянган төгрөгийг зөвшөөрөлгүй зарцуулсан.

Шийдэл: Зөвлөмж өгсөн

2.8.2 Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн шатанд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүнгийн талаар

Аудитыг төлөвлөх үе шатанд тогтоосон эрсдэл тус бүрд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн горим сорилын хэрэгжилт, гол үр дүнгийн талаар дор нэгтгэн тэмдэглэв.

Эрсдэлийн үнэлгээний дүнд үндэслэн аудитын 3 чиглэлээр аудитын 12 горим сорил гүйцэтгэж, үнэлэхэд 3 асуудлыг алдаа, зөрчилтэйд тооцож, 1 асуудлыг алдаа, зөрчилд тооцохгүй гэж шийдвэрлэснээс гадна 1 асуудлыг аудитын явцад санхүүгийн тайланд залруулга хийлгэлээ.

Аудитын явцад хийсэн залруулгын талаарх мэдээллийг В30103 маягтаар нэгтгэж, баримтжуулсан болно.

№	Залруулгын товч утга	Мөнгөн дүн (мянган төгрөгөөр)	Тайлант хугацаанд гарсан нягтлан бодох бүртгэлийн тооцооллын алдаа
1	Аудитаар бараа материалын тайланд төсвийн хөрөнгөөр худалдан авсан 927.5 мянган төгрөгийн хөрөнгийг Э-тайланд хандив тусламжаар авсан гэж бүртгэсэн, үндсэн хөрөнгийн дансанд ЗДТГ 18000.0 мянган төгрөгийн бусад эх үүсвэрээс ирсэн хөрөнгийг дахин үнэлгээгээр нэмэгдсэн гэж тайланд тус тус буруу илэрхийлсэн байна	18927,5	тийм
	Дүн	18927,5	

Аудитын явцад илрүүлсэн залруулаагүй алдаа, зөрчилтэй асуудлыг В501 маягтаар нэгтгэж, баримтжуулсан бөгөөд байгууллагын удирдлага болон холбогдох албан тушаалтнуудад танилцуулж, баталгаажуулсан.

Дээрх залруулаагүй алдаа, зөрчилтэй асуудлыг дараах байдлаар ангилав.

Залруулаагүй алдаа, зөрчилтэй асуудлыг ангилсан байдал

(Мянган төгрөгөөр)

№	Шийдэл	Тоо	Дүн	Тайлбар
1	Зөвлөмж өгсөн	1	2000,0	
2	Төлбөрийн акт тогтоосон	1	1200,0	
	Дүн	2	3200,0	

2.8.2.1 Зөвлөмж өгөхөөс бусад хэлбэрээр шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчилтэй асуудал:

Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчилтэй асуудлаас зөвлөмж өгөх асуудлыг Менежментийн захидалд оруулж, бусад хэлбэрээр шийдсэн алдаа, зөрчилтэй асуудлын дэлгэрэнгүйг дараах заалтад хураангуйлан тэмдэглэв. Үүнд:

2.8.2.1 Төлбөрийн акт тогтоосон зөрчилтэй асуудал:

Агнуурын нөөц ашигласны төлбөр, ан амьтан агнах, барих зөвшөөрлийн хураамжийн төвлөрсөн 23334.3 мянган төгрөгийн орлогоос шийдвэргүйгээр 1200.0 мянган төгрөгийг иргэн Хүрэлтогоогийн дансанд 2018.10.24-ны өдөр шилжүүлсэн. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 23.8.4-т "агнуурын нөөц ашигласны төлбөр, ан амьтан агнах, барих зөвшөөрлийн хураамж"-ийн орлогыг сумын орон нутгийн орлогод төвлөрүүлнэ, Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-т "Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах" гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна.

2.9. Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал

Байхгүй

2.10. Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төрийн аудитын байгууллага санхүүгийн тайлангийн аудитаар төсвийн захирагч нь батлагдсан төсөв, түүний гүйцэтгэлийг зохих журмын дагуу зохион байгуулсан, үнэн зөв, тайлагнасан эсэхэд үнэлэлт өгөхийг зорьдог.

Бууцагаан сумын Засаг даргын чиг үүргээ хэрэгжүүлэхтэй нь холбоотой 2018 онд хөтөлбөр, арга хэмжээнд зориулан 2526629,4 мянган төгрөгийн төсөв батлагджээ. Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийн талаарх дэлгэрэнгүй мэдээллийг энэ тайлангийн 3.5-д дэлгэрэнгүй харуулав.

Төсвийн зардлын нийт гүйцэтгэл 2371759,3 мянган төгрөг буюу 93,9 хувьтай 154870,0 мянган төгрөгийг хэмнэсэн байна. Энэ нь ОНХС-гаас төлөвлөсөн төсөл хөтөлбөрийг хэрэгжүүлээгүйгээс 106389,7 мянга, СХС-гаас зээл олгоогүйгээс 49565,5 мянган төгрөгийг зарцуулаагүй байна.

Орон нутгийн төсөвт байгууллагууд санхүүгийн дэмжлэгээр 322571.1 мянга, тусгай зориулалтын шилжүүлгийн байгууллагууд 1828235.9 мянга, ОНХНС-аас 84435.6 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч тусгай зориулалтын шилжүүлгийн байгууллагууд зарцуулаагүй 4204,9 мянган төгрөгийг буцаан төвлөрүүлсэн байна. СХС-гийн данс оны эхэнд 14302,4 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байсан ба 60810,7 мянган төгрөгийн зээлийн эргэн төлөлтийн болон хүүгийн орлого төвлөрч, 4 зээлдэгчид 10300,0 мянган төгрөгийн зээл олгон, үйл ажиллагааны зардалд 945,3 мянган төгрөг зарцуулан оны эцэст 63867,8 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

ОНХС -гийн төлөвлөгөө 234294,7 мянган төгрөгөөр батлагдаж гүйцэтгэлээр 149589,1 мянган төгрөг зарцуулан 84705,6 мянган төгрөг зарцуулаагүй байна. ОНХС-гийн данс оны эхэнд 94859,2 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байсан ба тайлант онд ОНХНС-с 84435,6 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч бусад орлогоор 65153,5 мянган төгрөг төвлөрч төсөл арга хэмжээнд 127905,0 мянган төгрөг зарцуулан оны эцэст 116543,2 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй гарсан байна.

Бууцагаан сум орон нутгийн орлогоор 97332.0 мянган төгрөг оруулж төлөвлөгөөг 158.2 хувиар буюу 35032.0 мянган төгрөгөөр давуулан биелүүсэн байна. Төсөвт байгууллагууд өөрийн орлогоор 20100,0 мянган төгрөг оруулахаар төлөвлөснөөс 24516,2 мянган төгрөгийг оруулжээ.

2.11. Шилэн дансны мэдээлэл

Бууцагаан сумын Засаг даргын Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийг өөрийн цахим хуудсаар дамжуулан тухай бүр ил тод мэдээлж байх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын Шилэн дансны хуулиар хүлээсэн үүргийн биелэлтийг төлөвлөсөн хэмжээнд хянаж, баримтжуулсан болно.

2.12. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга

Өмнөх санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн зөвлөмжийн өгөгдөөгүй байна.

2.13. Санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар илэрсэн зөрчлийн нэгтгэл:

Бууцагаан сумын Засаг даргын 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар 22127,5 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрсэн бөгөөд харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайлангийн аудитыг нэгтгэн нийт илэрсэн алдаа, зөрчлийн 41.0 хувь буюу 69554,8 мянган төгрөгийн алдааг аудитын явцад залруулж, 8.9 хувь буюу 15147,5 мянган төгрөгийн зөрчилд

хохирлыг барагдуулах төлбөрийн акт тогтоож, 50.1 хувь буюу 84925,3 мянган төгрөгийн зөрчлийг засах, давтан гаргахгүй байх зөвлөмж хүргүүлээ.

Төрийн аудитын байгууллагаас аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил түүний шийдвэрлэлийн байдлыг дор нэгтгэн үзүүлэв. Үүнд:

Мянган төгрөг

№	Байгууллагын ангилал	Илрүүлэлт						Залруулга	
		Зөрчил		Алдаа		Бүгд дүн		Тоо	Дүн
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
1	ТТЗ	2	3200,0	1	18927,5	3	22127,5	1	18927,5
2	ТШЗ	10	96927,9	3	50627,3	13	147555,2	3	50627,3
	Дүн	12	100127,9	4	69554,8	16	169682,7	4	69554,8

Залруулаагүй алдаа, зөрчлийн шийдвэрлэлт

Мянган төгрөг

№	Байгууллагын ангилал	Залруулаагүй алдаа, зөрчил		Үүнээс: Залруулаагүй алдаа, зөрчлийн шийдвэрлэлт									
				Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах санал		Хууль хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	ТТЗ	2	3200,0	1	1200,0	-	-	1	2000,0	-	-	-	-
2	ТШЗ	10	96927,9	6	14002,1	-	-	4	82925,8	-	-	-	-
	Дүн	12	100127,9	7	15202,1	-	-	5	84925,8	-	-	-	-

2.14 Санал дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэл

Бид Бууцагаан сумын Засаг даргын 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд аудит хийж, баталгаажуулах ажлыг АДБОУС-ын дагуу, Монгол Улсын холбогдох хууль тогтоомжид нийцүүлэн гүйцэтгэсэн.

Бууцагаан сумын Засаг даргын 2018 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, өмчийн өөрчлөлтийн болон бусад илчлэл тодруулгад тайлагнасан үлдэгдэл, ажил гүйлгээнүүдээ холбогдох хууль, УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан заавар, журмуудын дагуу материаллаг байдлын хувьд алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлсэн эсэхийг Аудитын гэрчилгээнд тодорхой дурдав.

Аудитын гэрчилгээг энэ тайлангийн 1 дүгээр хэсэгт үзүүлэв.

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн эрхлэх асуудын хүрээний байгууллагад хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн санал дүгнэлтийг нэгтгэн үзүүлэв.

Бууцагаан сумын ЗДТГ нь хөрөнгө оруулалтын зардлаар тендер зарлаагүй автомашин худалдан авах гэрээг 15,0 сая төгрөгөөр байгуулсан, хөрөнгө худалдан авахдаа нэг төрлийн арга хэмжээг хэсэгчилж гэрээ байгуулж худалдан авалт хийсэн, хөрөнгө оруулалтын зардлыг урсгал зардалд зарцуулсан, гүйцэтгэсэн горим сорилын дүнд илэрсэн алдаа, зөрчлийн дүн нь урьдчилан тогтоосон материаллаг байдлын түвшингээс 56,9 сая төгрөгөөр давсан зэрэг зөрчлүүд нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13.7, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 8.5, Засгийн газрын 2013 оны “Босго үнэ шинэчлэн батлах тухай” 68 дугаар тогтоол, Төсвийн тухай хуулийн 16.5.5. дэх заалтууд зөрчсөн бөгөөд “Эрх ба үүргийн”, “Үнэн зөв байдал” гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангаагүй тул 2018 оны санхүүгийн тайланд “Хязгаарлалттай” санал дүгнэлт өгсөн байна.

№	Байгууллагын ангилал	Санал дүгнэлтийн хэлбэр (Тоогоор)				Дүн
		Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Санал дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан	
1	ТШЗ	6	1	-	-	7
	Дүн	6	1	-	-	7

3 Менежментийн захидал

Төрийн аудитын байгууллага санхүүгийн тайлангийн аудит бүрийн төгсгөлд аудитаар илрүүлсэн зүйлсийг нэгтгэсэн менежментийн захидлыг үйлчлүүлэгч, түүний удирдлагад зориулж бэлтгэдэг бөгөөд түүнд санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, тайлагналын бодлого, үйл ажиллагаа, дотоод хяналтыг сайжруулах зөвлөмжийг тусгадаг.

Энэхүү менежментийн захидлын агуулга АДБОУС болон аудитын дүн, дүгнэлтээс урган гарсан болно. Санхүүгийн тайлан, бусад илчлэл тодруулгын талаар санал дүгнэлт гаргахад бидний бодлого, горим зориулагдсан.

Энэ нь Бууцагаан сумын Засаг дарга нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, горимыг зөвхөн аудитыг үр нөлөөтэй гүйцэтгэхэд шаардагдах цар хүрээнд дахин хянасан бөгөөд оршиж буй бүх сул талыг гаргаж ирэх боломжгүй юм.

Тиймээс аудитын тайланд тусгасан зөвлөмж нь аудит хийх үеийн нөхцөл байдлын талаарх бидний үнэлэлт, дүгнэлтийг илэрхийлж байгаа болно.

Харин эдгээр зөвлөмжийг та бидний хамтын ажиллагааны байр сууринаас гаргасан бөгөөд аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хүлээн авч, хэрэгжүүлэх нь танай үүрэг хариуцлага юм.

Менежментийн захидалд дурдсан цаашид санхүүгийн тайланд шууд бөгөөд материаллаг хэмжээгээр нөлөөлж болзошгүй тул анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

3.1 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл

3.1.1 Илрүүлэлт:

Сумын ЗДТГ-т сумын ИТХ-аар баталсан санхүүжилтээс илүү 2.0 сая төгрөгийн санхүүжилтийг Төрийн сан хууль зөрчин зарцуулах илүү эрхийг нээснээс 974.0 мянган төгрөгийг зарцуулж, үлдэгдэл 1026.2 мянган төгрөгийг буцаан төвлөрүүлсэн.

Энэ нь Үнэн зөв байх батламж мэдэгдэлтэй нийцэхгүйгээс гадна Сумын ИТХ-ын хуралдааны 2018.01.10-01 тогтоолоор баталсан сумын ЗДТГ-ын төсөв баталсан тогтоол, Төсвийн тухай хуулийн 16.5.2 "батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих" тус тус зөрчсөн байна.

3.1.2 Сумдын төсөвт байгууллагуудын санхүүжилтийн эрхийг нээхдээ Төсвийн тухай хуулийн дагуу сумын ИТХ-ын хуралдаанаар баталсан санхүүжилтээс илүү санхүүжилт олгож эрх нээдэг явдлыг таслан зогсоож, ТТЗ-ийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг хугацаанд нь үнэн зөв нэгтгэж байх. Сангийн сайдын 2015 оны 341 дүгээр тушаалаар баталсан Улсын төсвийн НББ-ийн бодлого, заавар, журмын дагуу үнэн зөв нэгтгэж байх.

3.1.3 Байгууллагаас өгсөн хариу, тайлбар:

Хүлээн зөвшөөрч байна

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2019 оны 4 дүгээр сарын 20-ны дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4 Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан

4.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	629018489.60	718095305.68
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	112878496.39	219969293.75
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	112878496.39	219969293.75
3121	Төгрөг	112878496.39	219969293.75
31211	Төрийн сангийн харилцах	112878496.39	219969293.75
33	АВЛАГА	216450310.00	202162966.52
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	1160155.00	950169.52

Бууцагаан сумын Засаг даргын 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

335	Бусад авлага	2212667.00	34099600.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	2212667.00	34099600.00
336	Зээлийн авлага	213077488.00	167113197.00
3361	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	213077488.00	167113197.00
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	213077488.00	167113197.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	299689683.21	295963045.41
351	Түүхий эд материал	46122179.00	45186179.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	45962179.00	44821729.00
35130	Эм боох материал	160000.00	364450.00
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	91290.00	3500.00
354	Хангамжийн материал	237266214.21	234563366.41
35410	Бичиг хэргийн материал	5493758.00	5333458.00
35420	Аж ахуйн материал	155502690.05	157781380.05
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	9425632.00	585600.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	2147300.00	857700.00
35450	Барилгын засварын материал	1062000.00	780000.00
35460	Хүнсний материал	5811092.80	3379667.00
35470	Бусад хангамжийн материал	57823741.36	65845561.36
35600	Мал амьтад	16210000.00	16210000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	15862679292.30	15385235255.13
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	15862679292.30	15385235255.13
392	Биет хөрөнгө	15855560209.07	15218743484.43
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	18179106270.00	15696066890.73
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-3764758160.22	-1467519598.88
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	264077660.00	311270500.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-135872939.60	-110675554.42
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	1257975468.12	606557313.42
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-636778463.68	-494828984.73
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	356518017.74	334663361.74
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-211287767.09	-214300281.19
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	7000000.00	7000000.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө		36790020.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл		-31274832.74
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	506816000.00	506816000.00
39217	Ном	32764123.80	38178650.50
393	Биет бус хөрөнгө	7119083.23	166491770.70
39301	Програм хангамж	20079200.00	49479200.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-12960116.77	-15175429.30
39303	Бусад биет бус хөрөнгө		132188000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	16491697781.90	16103330560.81
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	364940.00	22027400.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	364940.00	22027400.00
413	Өглөг	364940.00	22027400.00
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	364940.00	585224.00
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг		21442176.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	16491332841.90	16081303160.81

Бууцагаан сумын Засаг даргын 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

51	Засгийн газрын хувь оролцоо	16491332841.90	16081303160.81
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1970752899.33	2132340899.33
512	Хуримтлагдсан үр дүн	13580879605.66	10737346831.16
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	14439371587.83	13594509052.66
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-858491982.17	-2857162221.50
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	939700336.91	3211615430.32
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	16491697781.90	16103330560.81

4.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2648824220.12	2754208667.96
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	19675499.00	41946652.50
110	Орлогын албан татвар	11415799.00	14675662.50
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	11415799.00	14675662.50
110002	Үйл ажиллагааны орлого	9090239.00	14675662.50
110003	Хөрөнгийн орлого	2325560.00	
113	Хөрөнгийн албан татвар	2164000.00	2070000.00
113002	Бууны албан татвар	2164000.00	2070000.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	6095700.00	25200990.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	5745700.00	2662220.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	5745700.00	2662220.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	0.00	22134270.00
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр		22134270.00
1183	Бусад татвар	350000.00	404500.00
118301	Бусад татвар		57300.00
118304	Нохойны албан татвар	350000.00	347200.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	374726097.12	273642118.56
120	Нийтлэг татварын бус орлого	374726097.12	273642118.56
120002	Хүүгийн орлого	9850600.12	31382184.86
120003	Торгуулийн орлого	8902000.00	24003200.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	355128697.00	218256733.70
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	32152215.00	6556758.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	168131413.00	87659430.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	154845069.00	124040545.70
120009	Бусад орлого	844800.00	
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2254422624.00	2438619896.60
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1791644764.00	1828235860.00
131003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1314264.00	
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1790330500.00	1828235860.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	69810193.00	168103377.60

Бууцагаан сумын Засаг даргын 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	69810193.00	165203377.60
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		2900000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	368909636.00	407006700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	0.00	
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	315963136.00	322571100.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	52946500.00	84435600.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	24058031.00	35273959.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	24058031.00	35273959.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	3268566027.58	3352416630.68
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3134577287.58	3226411609.68
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2927949692.38	2993213001.78
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1255086924.00	1327204192.00
210101	Үндсэн цалин	1224562624.00	1316530096.00
210104	Урамшуулал	30524300.00	10674096.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	137630944.00	162729071.48
210201	Тэтгэврийн даатгал	118981943.00	143845773.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4802724.00	4849929.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3705310.00	4000472.48
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	921909.00	912080.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9219058.00	9120817.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	276466029.00	307835305.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	22437707.00	22105869.00
210302	Түлш, халаалт	240466300.00	274052307.00
210303	Цэвэр, бохир ус	13562022.00	11677129.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	59366789.00	70270504.00
210401	Бичиг хэрэг	6011398.00	8245455.00
210402	Тээвэр, шатахуун	37372115.00	47038699.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	7422570.00	4796200.00
210404	Ном, хэвлэл	1488800.00	352780.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1214500.00	1480500.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2898710.00	8356870.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	2958696.00	
2105	Нормативт зардал	179170289.00	161403718.80
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	21379898.00	18881567.00

Бууцагаан сумын Засаг даргын 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210502	Хоол, хүнс	154081237.00	139282651.80
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	3709154.00	3239500.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	17393990.00	24145766.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	402700.00	
210602	Тавилга	75000.00	
210604	Урсгал засвар	16916290.00	24145766.00
2107	Томилолт, зочны зардал	11036100.00	8728400.00
210702	Дотоод албан томилолт	11036100.00	8728400.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	54766553.00	49784865.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	53328926.00	45769065.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	250000.00	
210803	Даатгалын үйлчилгээ	387500.00	
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	621527.00	249300.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	99600.00	60000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ		3564000.00
210807	Газрын төлбөр	74000.00	
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	5000.00	142500.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	937032074.38	881111179.50
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	24743673.00	23540680.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	924300.00	6093855.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	911364101.38	851476644.50
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	206627595.20	233198607.30
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	0.00	54280600.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг		54280600.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	206213383.20	151947318.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	24058031.00	35273959.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	2831000.00	
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	53706388.20	28253001.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	2493000.00	20685600.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	72298608.00	65165658.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	50826356.00	2569100.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг		0.30
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	0.00	22765726.00
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	0.00	
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.00	
213404	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг		22765726.00

Бууцагаан сумын Засаг даргын 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	414212.00	4204963.30
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	414212.00	4204963.30
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	133988740.00	126005021.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	133988740.00	126005021.00
223001	Бусад хөрөнгө	133988740.00	126005021.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	-619741807.46	-598207962.72
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	238750174.71	2258954258.78
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	212040613.71	8450245.77
225007	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зардал		2250504013.01
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	26709561.00	
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-238750174.71	-
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	-858491982.17	2857162221.50

4.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	2493134351.12	2687558705.26
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	19675499.00	41946652.50
110	Орлогын албан татвар	11415799.00	14675662.50
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	11415799.00	14675662.50
110002	Үйл ажиллагааны орлого	9090239.00	
110003	Хөрөнгийн орлого	2325560.00	14675662.50
113	Хөрөнгийн албан татвар	2164000.00	2070000.00
113002	Бууны албан татвар	2164000.00	2070000.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	6095700.00	25200990.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	5745700.00	2719520.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	5745700.00	2662220.00
118011	Бусад татвар (төлбөр, хураамж)		57300.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	0.00	22134270.00
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр		22134270.00
1183	Бусад татвар	350000.00	347200.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	219036228.12	205865863.86
120	Нийтлэг татварын бус орлого	219036228.12	205865863.86
120002	Хүүгийн орлого	9850600.12	31382184.86
120003	Торгуулийн орлого	8902000.00	24003200.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	200283628.00	150480479.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	32152215.00	62821049.00

Бууцагаан сумын Засаг даргын 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	168131413.00	87659430.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2254422624.00	2439746188.90
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1791644764.00	1829362152.00
131003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1314264.00	1126252.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1790330500.00	1828235900.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	69810193.00	168103377.90
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	69810193.00	162113377.90
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		5990000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	368909636.00	407006700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	0.00	
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	315963136.00	322517100.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	52946500.00	84435600.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	24058031.00	35273959.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	24058031.00	35273959.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	2266169223.00	2378624486.90
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2266169223.00	2378624486.90
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2060009571.80	2145849317.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1255853321.00	1317179420.10
210101	Үндсэн цалин	1085298152.00	1087549477.10
210102	Нэмэгдэл	83426038.00	153916600.00
210104	Урамшуулал	69578631.00	69537983.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	17550500.00	6175360.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	137322670.00	156876700.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	118844752.00	96673061.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4631641.00	13960478.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3705310.00	12503026.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	921909.00	3499477.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9219058.00	30240658.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	278095709.00	305855424.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	21983729.00	20530348.00

Бууцагаан сумын Засаг даргын 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210302	Түлш, халаалт	241919000.00	271557586.00
210303	Цэвэр, бохир ус	14192980.00	13767490.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	56046338.00	56751185.00
210401	Бичиг хэрэг	5650000.00	5826900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	35923460.00	38677238.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6517800.00	3834297.00
210404	Ном, хэвлэл	1466478.00	932350.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1523100.00	1399400.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4965500.00	6081000.00
2105	Нормативт зардал	179099011.80	164856752.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	18716600.00	18242591.00
210502	Хоол, хүнс	147237711.80	139094361.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	13144700.00	7519800.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	9587300.00	11000950.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	2215200.00	3559800.00
210602	Тавилга	780000.00	
210604	Урсгал засвар	6592100.00	7441150.00
2107	Томилолт, зочны зардал	11036100.00	8728400.00
210702	Дотоод албан томилолт	11036100.00	8728400.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	111037885.00	89305084.90
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	109785735.00	85505584.90
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	250000.00	
210803	Даатгалын үйлчилгээ	444600.00	
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	264300.00	27000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	55000.00	60000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ		3564000.00
210807	Газрын төлбөр	90000.00	
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	148250.00	148500.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	21931237.00	35295401.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	20124847.00	23390501.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1806390.00	11904900.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	206159651.20	232775169.90
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	0.00	49940600.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг		49940600.00
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг		
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	205745439.20	154737628.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	24058031.00	35273959.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	2831000.00	5210800.00

Бууцагаан сумын Засаг даргын 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	53684005.20	25832511.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	2493000.00	20685600.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	72298608.00	65165658.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	50380795.00	2569100.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	0.00	0.30
213303	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг		0.30
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	0.00	23891978.00
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	0.00	
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.00	1126252.00
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг		22765726.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	414212.00	4204963.60
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	414212.00	4204963.60
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	226965128.12	308934218.36
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	166357240.00	201843421.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	166357240.00	201843421.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	166357240.00	201843421.00
223001	Бусад хөрөнгө	133988740.00	127905021.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	32368500.00	73938400.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	-166357240.00	-201843421.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	60607888.12	107090797.36
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	52270608.27	112878496.39
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	112878496.39	219969293.75

4.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
D01	2017 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,970,752,899.33	939,700,336.91	13,580,879,605.66	16,491,332,841.90
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			13,629,447.00	13,629,447.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,970,752,899.33	939,700,336.91	13,594,509,052.66	16,504,962,288.90
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний		2,271,915,093.41		2,271,915,093.41

Бууцагаан сумын Засаг даргын 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

	өсөлт, бууралт				
D08	Тайлант үеийн үр дүн	161,588,000.00		-2,857,162,221.50	-2,695,574,221.50
D09	2018 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,132,340,899.33	3,211,615,430.32	10,737,346,831.16	16,081,303,160.81

4.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Өмнөх оны		Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2445374800.00	2338247327.00	2526629400.00	2371759355.10
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2216526900.00	2179599837.00	2292334700.00	2243854334.10
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2040720700.00	2003855647.80	2142462300.00	2094863823.10
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1256088200.00	1255853321.00	1311579000.00	1308175500.20
210101	Үндсэн цалин	1085352900.00	1085298152.00	1081797000.00	1078545557.20
210102	Нэмэгдэл	83475600.00	83426038.00	153916600.00	153916600.00
210104	Урамшуулал	69709200.00	69578631.00	69591400.00	69537983.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	17550500.00	17550500.00	6274000.00	6175360.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	137349700.00	137322670.00	160869300.00	156876700.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	87413100.00	118844752.00	110397000.00	96673061.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	10779200.00	4631641.00	12617900.00	13960478.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	11692400.00	3705310.00	10094300.00	12503026.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2496800.00	921909.00	2523600.00	3499477.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	24968200.00	9219058.00	25236500.00	30240658.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	278097600.00	278095709.00	309484400.00	305855424.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	21984100.00	21983729.00	20523800.00	20530348.00
210302	Түлш, халаалт	241919000.00	241919000.00	274910600.00	271557586.00
210303	Цэвэр, бохир ус	14194500.00	14192980.00	14050000.00	13767490.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	56131500.00	56109138.00	56803300.00	56751185.00
210401	Бичиг хэрэг	5650300.00	5650000.00	5889000.00	5826900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	35967000.00	35923460.00	38677400.00	38677238.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6483200.00	6517800.00	3836600.00	3834297.00
210404	Ном, хэвлэл	1536600.00	1529278.00	919900.00	932350.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал,	1528900.00	1523100.00	1399400.00	1399400.00

Бууцагаан сумын Засаг даргын 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

	ариутгал				
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4965500.00	4965500.00	6081000.00	6081000.00
2105	Нормативт зардал	179122300.00	179099011.80	169539500.00	164856752.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	18726900.00	18716600.00	18308500.00	18242591.00
210502	Хоол, хүнс	147250500.00	147237711.80	143707200.00	139094361.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	13144900.00	13144700.00	7523800.00	7519800.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	25500100.00	25500100.00	13538200.00	16520950.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	2215200.00	2215200.00	6079800.00	9079800.00
210602	Тавилга	2480000.00	2480000.00		
210604	Урсгал засвар	20804900.00	20804900.00	7458400.00	7441150.00
2107	Томилолт, зочны зардал	11059500.00	11036100.00	8735600.00	8728400.00
210702	Дотоод албан томилолт	11059500.00	11036100.00	8735600.00	8728400.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	68761100.00	32230018.00	75105300.00	88855710.90
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	67508700.00	30977868.00	71305800.00	35115610.90
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	250000.00	250000.00		
210803	Даатгалын үйлчилгээ	444600.00	444600.00		
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	264300.00	264300.00	27000.00	27000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	55000.00	55000.00	60000.00	60000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ			3564000.00	3564000.00
210807	Газрын төлбөр	90000.00	90000.00		
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	148500.00	148250.00	148500.00	148500.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	28610700.00	28609580.00	36807700.00	38183801.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	26803200.00	26803190.00	23996200.00	25678901.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1807500.00	1806390.00	12811500.00	12504900.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	175806200.00	175744189.20	149872400.00	148990511.00
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	0.00	0.00	49940600.00	49940600.00

Бууцагаан сумын Засаг даргын 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг			49940600.00	49940600.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	175806200.00	175744189.20	99931800.00	99049911.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	2831000.0	2831000.0	5210800.00	5210800.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	53684100.0	53684005.2	26383000.00	25832511.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	2493000.0	2493000.0	20685600.00	20685600.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	65595900.0	65595900.0	44751900.00	44751900.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	51202200.0	51140284.0	2900500.00	2569100.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	228847900.0	133988740.0	234294700.0	127905021.0
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	228847900.0	133988740.0	234294700.0	127905021.0
223001	Бусад хөрөнгө	228847900.0	133988740.0	234294700.00	127905021.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2445374800.00	2395928552.00	2526629400.00	2443008863.10
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1790330500.00	1789916288.00	1828235900.00	1824030936.10
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1790330500.0	1789916288.0	1828235900.00	1824030936.10
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	406252700.00	407030049.00	463906800.00	468497448.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	353306200.0	354083549.0	379471200.00	384061848.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	52946500.0	52946500.0	84435600.00	84435600.00
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	248791600.00	198982215.00	234486700.00	150380479.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	29691300.0	32152215.0	49008300.00	62821049.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	166830000.0	166830000.0	72600000.00	87659430.00
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	52270300.0		112878400.00	
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				109161592.00
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл				180411100.00

Бууцагаан сумын Засаг даргын 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	8	8	8	8
610001	Төсвийн байгууллага	8	8	8	8
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	153	158	154	158
620001	Удирдах ажилтан	15	15	15	15
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	87	95	87	95
620003	Үйлчлэх ажилтан	48	44	48	44
620004	Гэрээт ажилтан	3	4	4	4
63	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	821	809	821	809
630	ЕБС СУРАЛЦАГЧИД	591	585	591	585
630001	Төрийн өмчит ЕБС	591	585	591	585
631	СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГА	230	224	230	224
631001	Төрийн өмчит СӨБ байгууллага	154	158	230	224
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	154	158	154	158
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	9	9	9	9
650004	СӨБ болон бага, дунд боловсролын албан хаагч (ТҮБД)	59	65	59	65
650006	Соёл урлагийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮСУ)	3	3	3	3
650008	Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮЭМ)	19	19	19	19
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	51	49	51	49
650010	Гэрээт ажилтан	4	4	4	4
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	9	9	9	9